

Spis treści

Wstęp 9

1.Tradycje gospodarki przestrzennej. Ku nowemu paradygmatowi 13

1.1.Formowanie się gospodarki przestrzennej jako nauki 13

1.2.Od teorii jednopunktowej do teorii przestrzennej 16

1.3.Ku nowemu paradygmatowi 17

Zagadnienia do dyskusji 19

Literatura zalecana 20

2.Przedmiot badań gospodarki przestrzennej 21

2.1.Miasta, regiony 21

2.1.1.Miasta..... 21

2.1.2.Regiony..... 22

2.2.Przepływy, sieci 26

2.3.Przestrzeń jako dobro rzadkie 29

2.4.Koewolucja ekologiczno-ekonomiczna 32

2.5.Złożone systemy przestrzenno-gospodarcze 37

2.5.1.Hierarchiczny układ miast 37

2.5.2.Gospodarka sieciowa 43

Zagadnienia do dyskusji 44

Literatura zalecana 44

3.Zarys problematyki badawczej gospodarki przestrzennej. Część statyczna 45

3.1.Przestrzenne wymiary gospodarki 45

3.1.1.Przestrzenne różnicowanie popytu i podaży 45

3.1.2.Przestrzenne różnicowanie cen 47

3.1.3.Przestrzenne różnicowanie warunków przyrodniczych 48

3.1.4.Przestrzenne różnicowanie kosztów produkcji 52

3.2.Użyteczność miejsc. Poszukiwanie i wybór lokalizacji 54

3.3.Odległość i koszty transportu 57

3.4.Cele wielorakie. Konflikty 62

3.5.Konkurencja w użytkowaniu ziemi 64

3.6.Dobra publiczne 67

Zagadnienia do dyskusji 69

Literatura zalecana 69

4. Przestrzenna równowaga gospodarki 71

4.1.Ogólna równowaga ekonomiczna 71

4.2.Włączenie czynnika przestrzeni. Formy równowagi przestrzennej ... 72

4.3.Warunki równowagi przestrzennej 73

4.3.1.Mobilność czynników produkcji i towarów 73

4.3.2.Substytucja czynników i miejsc produkcji. Lokalizacyjna równowaga przedsiębiorstwa 75

4.3.3.Przestrzenna konkurencja przedsiębiorstw 76

4.5.Równowaga dynamiczna 78

Zagadnienia do dyskusji 81

Literatura zalecana 81

5. Zjawiska i procesy dynamiczne w gospodarce przestrzennej

.....	82
5.1. Lokalny potencjał rozwoju gospodarczego	82
5.1.1. Kapitał ludzki	82
5.1.2. Kapitał społeczny	83
5.2. Nowe czynniki zmian w gospodarce przestrzennej. Wiedza, nowe technologie,	
5.2.1. Zmieniająca się rola czynników lokalizacji	85
5.2.2. Kreatywność	87
5.2.3. Wiedza techniczna	88
5.2.4. Organizacje sieciowe	89
5.3. Innowacje społeczne	92
5.4. Przestrzenne interakcje. Efekty mnożnikowe	95
5.5. Przestrzenna mobilność	98
5.7. Cykle rozwoju miast i regionów	102
5.8. Długie fale rozwoju gospodarczego	106
5.9. Regionalne zróżnicowanie cykli koniunkturalnych	
.....	109
Zagadnienia do dyskusji	111
Literatura zalecana	111

6. Prawidłowości i mechanizmy występujące w gospodarce przestrzennej ...112

6.1. Relacje deterministyczne i stochastyczne	112
6.2. Skupianie się działalności społeczno-gospodarczej w miastach. Aglomeracje	113
6.3. Procesy kumulacyjne	115
6.4. Zmiany funkcji miast i regionów	116
6.5. Procesy adaptacyjne	122
6.5.1. Zdolności dostosowawcze	122
6.5.2. Elementy strukturalne i behawioralne	124
6.5.3. Powolne reagowanie systemu osadniczego. Trwałość regionalnego	
zróżnicowania zyskowności	128
6.6. Przestrzenna dyfuzja innowacji. Przesunięcia regionalne	
.....	129
6.7. Przestrzenna dostępność a stopień koncentracji	
.....	132
6.8. Gospodarka ucząca się: poziom regionalny	134
6.9. Lokalne i regionalne sied innowacyjne	136
6.10. Duże miasta wobec procesu informatyzacji. Znaczenie, konkurencyjność	141
6.11. Gospodarcze i przestrzenne konsekwencje innowacji	
.....	145
Zagadnienia do dyskusji	150

7. Sposoby budowania teorii w gospodarce przestrzennej 152

7.1. Metoda naukowa	152
7.2. Wyjaśnianie...	153

7.3.Systematyzacja twierdzeń	155
Zagadnienia do dyskusji	157
Literatura zalecana	157

8.Przegląd głównych teorii gospodarki przestrzennej

158

8.1.Teorie tradycyjne	158
8.1.1.Strefy rolnicze. J.H. Thunen	158
8.1.2.Lokalizacja przedsiębiorstwa przemysłowego. A. Weber	160
8.1.3.Przestrzenna substytucja. A. Predóhl	161
8.2.System osadniczy. W. Christaller	163
8.3.Ogólna teoria gospodarki przestrzennej. A. Lósch	164
8.4.Regjonalistyka. W. [sard i regional science	166
8.5. Nowe próby integracji. A.G. Wilson, P. Nijkamp	168
8.6.Samoorganizacja systemów przestrzenno-gospodarczych	170
8.7.Zwrot ku ekonomii. P. Krugman	171
Zagadnienia do dyskusji	172
Literatura zalecana	173

9.Modelowanie gospodarki przestrzennej

174

9.1.Formy, struktura, funkcje i typy modeli	174
9.2. Modele ludnościowe	177
9.3.Modele gospodarczej i przestrzennej struktury miast	179
9.4.Modele przestrzennych interakcji. Przepływy międzystrefowe	183
9.5.Modele wzrostu regionów	184
9.5.1.Modele neoklasyczne	184
9.5.2.Modele kumulatywnej przyczynowości	185
9.5.3.Modele ekonometryczne	187
9.5.4.Modele bazy ekonomicznej	188
9.5.5.Modele nakładów-wyników	188
9.5.6.Modele wzrostu endogenicznego	189
9.6.Modele ekologiczno-ekonomiczne	190
Zagadnienia do dyskusji	192
Literatura zalecana	192

10. Wybrane metody badania gospodarki przestrzennej.

Zastosowania.

Testowanie.....	193
10.1.Wykres przesunięć międzyregionalnych i międzystrefowych w miastach.....	193
10.2.Budowa scenariuszy przestrzennego zagospodarowania kraju	202
10.3.Ocena wariantów rozwoju i wybór strategii zadowalających. Przypadek Poznania	207
10.4.Optymalizacja warszawska	213

10.5. Analiza progowa	214	
10.6. Możliwości pośrednie. Przypadek Poznania		215
Zagadnienia do dyskusji	219	
Literatura zalecana	220	
Literatura ogólna..	221	
Indeks rzeczowy....	228	